

NIE MA LEPSZEGO SPOSOBU ZAPEWNIENIA PAŃSTWU MOCY POLITYCZNEJ, NIŻ PIELĘGNOWANIE SIĘ SPOŁECZNYCH.

WSZAK POLITYKA WYMAGA SIŁY, A TĘ TRZEBA MIEĆ Z CZEGO CZERPAĆ.

Feliks Koneczny: Polskie Logos a Ethos

Kto z kim i przeciwko komu Kandydaci do rady miejskiej w poszczególnych okręgach

Walka wyborcza o samorząd Warszawy będzie niewątpliwie bardzo zacięta. Rzucone przez ruch narodowo - radykalny hasło odzyskania Warszawy, wywołało gwałtowną reakcję w obozie folków frontowym. Żydzi wspólnie z socjalistami i demokratami przygotowują się do wyborów samorządowych pod hasłem walki z ruchem narodowo - radykalnym.

W poszczególnych okręgach staną do walki wyborczej następujący czołowi kandydaci ważniejszych grup politycznych.

OKREG 1

Okręg 1. Na czele listy narodowo - radykalnej noszącej w tym okręgu nr. 3 stoją znany działacz Związku Lekarzy R. P., którego nazwisko poznali czytelnicy w związku z walką o odzyskanie stanu lekarskiego dr. Włodzimierz Sylwestrowicz i adwokat Jan Malewicz.

Kandydatami Ozoneu (lista nr. 1) są p. Stefan Dąbkowski, b. prezes koła parlamentarnego Ozoneu i Feliks Kamiński, również pułkownik. Ozoneu wysunął więc listę „pułkownikowską”, bo w tym okręgu kandyduje jeszcze ppłk. Rusin. Stronnictwo Narodowe uszeregowало swoich kandydatów według alfabetu. W okręgu pierwszym z bardziej znanych działaczy S. N. kandyduje Jędrzej Gietrych, który wyszedł z kryzysu i adwokat Józef Staryszak.

Kandydatami P. P. S. są: Bronisław Ziemiński — naczelny dyrektor PZUW, b. minister i prezydent Łodzi, Henryk Raabe, nauczyciel, b. radny.

Z listy Stronnictwa Pracy kandydują działacz ludowy adwokat Józef Ujazdowski i generał Branicki.

OKREG 2

W okręgu 2 na pierwszym miejscu listy narodowo - radykalnej (nr. 3) kandyduje b. wiceprez Berez, znany działacz z terenu robotniczego, adwokat Mieczysław Prószyński, na drugim inż. Jan Chmieleński.

Ozoneu wysunął adw. Franciszka Paschalskiego i Franciszka Dąbkowskiego. Z listy Str. Narodowego kandydują ks. Tworowski i adw. Stanisław Bleszyński. Z listy P. P. S. Antoni Zdanowski, sekretarz Związku Zawodowego, Franciszek Białas, pracownik umysłowy, Aleksander Klein, cukiernik.

OKREG 3

W okręgu 3 (przeważnie żydowski) listy narodowo - radykalnej nie ma. Ze Str. Nar. kandyduje adw. Mieczysław Trajdos i adw. Konrad Borowski. Z Ozoneu Gędziorowski, przemysłowiec

Dzień wczorajszego głosowania

Wczorajszy dzień, wyznaczony na głosowanie do Sejmu, minął w Warszawie spokojnie. W chwili zamknięcia numeru wyniki głosowania nie są jeszcze znane, nie mamy też oficjalnych informacji o frekwencji. Posiadanych przez nas wiadomości z wiarygodnych źródeł nie podajemy.

i inż. Widawski. Z listy P. P. S. Władysław Piontek, sekretarz Związku Metalowców, Stanisław Grylowski, sekretarz Związku Zawodowego Kolarzy i Wincenty Pniewski, stolarz.

OKREG 4

W okręgu 4 na czele listy narodowo - radykalnej (nr. 3) stoją p. Jerzy Mieczysław Pączkowski, adwokat i p. Kazimierz Bobiński, dziennikarz, redaktor „ABC”.

Z Ozoneu kandydują: Stanisław Lipczyński, grawer i Pniewski Bohdan, inż. architekt. Str. Nar. wysunął dr. Tadeusza Bieleckiego, wiceprezesa Zarządu Głównego S. N. i adw. Jana Opatka Sokolowskiego, P. P. S. — znanego działacza T. U. R-u Stanisława Dubois, dziennikarza i Stanisława Sobolewskiego, szofera, Romualda Millera, inżyniera - architekta.

OKREG 5

Na czele listy narodowo - radykalnej (nr. 4) w okręgu 5 kandyduje znany działacz na terenie adwokatury i obrońca polityczny adw. Jerzy Czarkowski i znany ekonomista, redaktor Stanisław Prus - Wiśniewski, Listę Ozoneu otwierają: Jastrzębowski, rektor

Akad. Sztuk Pięknych i ks. dr. Hilchen, listę Str. Nar.: Janusz Rabski, adwokat i inż. Józef Szmydt. Na liście nr. 2 (P. P. S. i demokracji) figuruje redaktor „Czarno na Białym” Januariusz Grzędziński, pułk. w st. spocz. i

Jan Cynarski (Krzesławski) historyk.

OKREG 6

W okręgu 6 na liście narodowo - radykalnej (nr. 5) na pierwszym

miejsu stoi adw. Jerzy Kurcyusz, a na drugim ekonomista Tadeusz Kijeński. Z Ozoneu Henryk Mościcki i Kazimierz Wojcicki, obaj profesorowie. Stronnictwo Narodowe wysunął Stanisława Wilczyńskiego, adwokata i

inżyniera Bronisława Wierzyńskiego. Z P. P. S. kandydują Tadeusz Tomaszewski, adwokat i „demokratyczna” działaczka kobieca Regina Fleszarowa. Str.

(Dalszy ciąg na str. 3-cj)

Wojska węgierskie w rejonie Dunaju Uroczysta proklamacja wcielenia nowych terytoriów do Węgier

BUDAPESZT, 6. 11. Wojska węgierskie zajęły w ciągu dnia wczorajszego wszystkie miejscowości, przewidziane w planie. Wojsko było wszędzie witane z wielkim entuzjazmem. Dzisiaj rano oddziały wojska zaczęły posuwać się naprzód w rejonie Dunaju.

BUDAPESZT, 6. 11. We wtorek odbędzie się pierwsze zebranie izby po wakacjach. Premier na posiedzeniu tym przedstawi projekt ustawy, dotyczący pełnomocnictw dla rządu. W projekcie ustawy na samym wstępie jest

wrażona radość z powodu odzyskania terytoriów węgierskich, ustawa zawiera aprobatę decyzji arbitrażowej, jaka zapadła w Wiedniu i ogłasza przyłączenie odzyskanych terytoriów do Węgier.

Ustawa upoważnia rząd do wy-

dania wszelkich koniecznych zarządzeń w celu zespolenia odzyskanych terytoriów z resztą kraju.

Rząd zostaje upoważniony do wydania dwóch milionów monet dwu pengowych, w celu upamię-

tnienia odzyskania przez Węgry utraconych przed 20-tu laty terytoriów.

Na śródownym posiedzeniu izby minister spraw zagr. Kanya wygłosi expose na temat polityki granicznej Węgier.

Chiny państwem federacyjnym „współpracującym” z Japonią Plan premiera ks. Konoye

TOKIO, 6. 11. „Miyako-Skimbun” donosi, że premier ks. Konoye jest zwolennikiem nowego federalnego ustroju Chin. Będąc w dalszym ciągu nieprzejednanym w stosunku do Czang - Kajsieka, prowadzącego antyjapońską politykę rząd japoński zmierza do porozumienia się z istniejącymi już rządami prowincjonalnymi w celu utworzenia rządu centralnego, z którym byłaby możliwa współpraca.

Wspominając o pakcie 9-ciu mocarstw, dziennik pisze, iż Japonia jest gotowa do dania nowej, sprawiedliwej interpretacji różnym istniejącym międzynarodowym układom z punktu widzenia nowego porządku rzeczy, jaki zapanował we wschodniej Azji.

AKCJA
W STOSUNKACH
WEWNĘTRZNYCH
TOKIO, 6. 11. „Asahi Szim-

bun” pisze, iż premier Konoye zamierza stworzyć nową organizację, która będzie obejmowała koła polityczne i finansowe. Zamierzaniem premiera nie jest stwo-

wienie nowego stronnictwa, lecz zjednoczenie sił narodowych, w celu jaknajszerszego załatwienia konfliktu chińskiego.

Przerwana komunikacja kolejowa Strukt trzęsienia ziemi w Japonii

TOKIO, 6. 11. Następnym trzęsienia ziemi, które nawiedziło w sobotę w nocy wschodnią Japonię wraz z Tokio Utsunomiya, Sandai i Aomori było uszkodzenie w kilku miejscach linii kolejowej oraz przewodów telegraficznych i telegraficznych. Linia

kolejowa, łącząca Ueno i Iwanuma w prefekturze Miyagi była przerwana w czterech punktach. W niedzielę rano ruch kolejowy został jednakże już wznowiony. Szkody wyrządzone przez trzęsienia ziemi są naogół biorąc nieznaczne.

Rewolucja w Meksyku trwa Akcja gen. Cedillo

MEKSYK, 6. 11. W górach Sierra de Pamasopo w stanie San

Luis de Potosi wojska federalne odbyły dwugodzinną walkę z oddziałami powstańców, pozostającymi w stosunkach z gen. Cedillo. Powstańcy ponieśli znaczne straty. Po stronie wojsk rządowych został zabity oficer i jeden żołnierz.

Pomimo zaprzeczeń ze źródeł rządowych rewolucja cedillistów dotąd nie jest w Meksyku stłumiona a nawet w niektórych okręgach zyskała na sile.

Ani jednego żyda w bankowości

Na konferencji, która odbyła się w Frankfurcie n. M., z udziałem przedstawicieli Rządu, Dr. Lange — świadczył m. in., że od 1. stycznia 1939 r. nie będzie w bankowości ani na giełdzie ani jednego żyda.

W ten sposób wszelkie wpływy żydowskie, na kształtowanie się życia gospodarczego Niemiec zostały całkowicie uniemożliwione.

Możemy tylko westchnąć i zapłacać — a kiedyż u nas?

J. K.

Nowoczesne gwarectwa

Wtedy gdy wysuwamy postulat uspołecznienia przedsiębiorstw hutniczych i górniczych, spotykamy się zawsze z pytaniem, jaka ma być forma społecznego typu przedsiębiorstwa. Odpowiedź na to pytanie nie jest łatwa i prosta.

Podstawową zasadą spółek, do których będą należały w przyszłości przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze będzie udział trzech czynników: państwa, kierowników przedsiębiorstw i robotników.

Państwo będzie musiało po zostawić w swoich rękach pewien udział we własności przedsiębiorstw górniczych i hutniczych. Udział ten nie może być zbyt wielki, gdyż państwo powinno pozostawić pewien znaczny zakres swobody i wpływów dwu innym

miast powinno mieć decydujący wpływ na wspólne biuro sprządaży tych przedsiębiorstw oraz powinno oddziaływać zapomocą polityki kredytowej.

Kierownicy przedsiębiorstw powinni być z zasady samej współwłaścicielami tych przedsiębiorstw. Pozbawi to duże przedsiębiorstwa charakteru biurokratycznego, jakie mają wielkie przedsiębiorstwa zarówno publiczne, jak i te prywatne, które kierowane są przez urzędników.

Należy też zapewnić udział we własności przedsiębiorstwa robotnikom. Udział ten winien być zapewniony po pewnym okresie pracy w przedsiębiorstwie. Powinna panować zasada, że wszyscy robotnicy mogą stać się udziałowcami przedsiębiorstwa, a

wszyscy robotnicy będą musieli być tymi udziałowcami. Zarówno robotnicy, jak i kierownicy przedsiębiorstw będą się stawiali współdziałowcami przez dokonywanie stałych wpłat na rzecz przedsiębiorstwa dokonywanych w drodze potrąceń od uposażeń. Natomiast pracownicy ci będą zwolnieni od ubezpieczeń emerytalnych.

Kierownictwo techniczne przedsiębiorstwa spoczywać będzie w rękach inżynierów fachowców. Rady, w skład których będą wchodzić przedstawiciele pracowników - udziałowców, będą omawiały zagadnienia gospodarcze przedsiębiorstwa w formie opiniodawczej, natomiast w sprawach warunków pracy będą one miały głos decydujący, oczywiście z wyjątkiem wysokości płac ustalanych w

drodze umowy zbiorowej.

Wielkie kompleksy gospodarcze w rodzaju „Wspólnoty Interesów” czy „Huty Pokojowej” ulegną parcelacji na poszczególne obiekty gospodarcze. Zażądanie tymi przedsiębiorstwami w formie nowego typu spółek, które można nazwać ze staropolską „gwarectwami” będzie znacznie ułatwione.

Pozostaje jeszcze kwestia formy prawnej nowych spółek. Jest to jednak sprawa znacznie łatwiejsza od merytorycznego załatwienia samego zagadnienia.

Zanim przejdziemy do nowego typu społecznych przedsiębiorstw górniczych i hutniczych trzeba będzie prawdopodobnie przejść przez okres upaństwowienia tych przedsiębiorstw.

Kto z kim przeciwko komu

Kandydaci do Rady Miejskiej w poszczególnych okręgach

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

Pracy wysuwa dziennikarza p. Kwiecińskiego i dyrektora Atogena Pohlkiewicza.

OKREG 7

Okręg 7. Na pierwszym miejscu listy narodowo - radykalnej (nr. 4) figuruje prezes Zarządu Grodzkiego Zw. Polskiego adw. Władysław Kempf, na drugim prezes zarządu okręgowego Zw. Polskiego i wiceprezes Stowarzyszenia Kupców Polskich, p. Józef Grodzki. Z listy Ozonego wysuwa się: adw. Mieczysław Skoczylas i kupiec Aleksander Łakowski, ze Str. Nar. mgr. Władysław Kański i dr. Jadwiga Korzon. Z P. P. S. Dorota Kluszyńska, dziennikarka, b. senatorka, Henryk Świątkowski, adwokat, Stanisław Niemyski, aplikant.

OKREG 8

Okręg 8. Listę ruchu narodowo - radykalnego nr. 6) otwiera adw. Eugeniusz Dmowski i inż. Mieczysław Harusewicz. Z Ozonego kandydują: inż. Kazimierz Tyszczyk i Mrozowski Feliks, prezes Związku Wydawców, ze Str. Nar. adw. Aleksander Dębski b. wojewoda wołyński i Marian Borzęcki, b. wiceprezydent Wawerskiej. Z P. P. S. Stanisław Garlicki, adwokat, Wacław Tułodziejski, nauczyciel.

OKREG 9

W okręgu 9 z listy narodowo - radykalnej kandydują krawiec, starszy cechu krawieckiego p. Ludomir Czapiński i adw. Jerzy Biernacki. Ozonego wysuwa: ks. prałata Kępińskiego i prezesa Zw. Rzem. Chrześcijań Pawła Nonickiego; S. N. dawnego wydawcę „Gazety Warszawskiej” Mieczysław Niklewicz i adw. Jędrzej Tuchołowski, a P. P. S. Józefa Kamińskiego urzędnika i Wacława Kokosińskiego urzędnika.

OKREG 10

W okręgu 10. Ruch narodowo - radykalny nie wystawia. Z Ozonego kandydują: Zofia Berbecka — „działaczka społeczna” i p. Tykmiński urzędnik, Str. Narod. red. Wierczak i p. Tadeusz Bańkowski. P. P. S. listy nie wystawia.

OKREG 11

W okręgu 11 z listy narodowo - radykalnej (Nr. 4) kandyduje redaktor działu gospodarczego „ABC” i „Kroniki kupieckiej”, Ant. Szeperlich; na drugim miejscu p. Franciszek Jezierski. Ozonego wysuwa p. Zielińskiego rzemieślnika i p. Bukowskiego handlowca; Str. Nar. Józefa Kwiatkowskiego urzędnika i Władysława Burego; P. P. S. Eugeniusza Przecznika sekretarza Związku Chemicznego i Jana Chorośa garbarnia.

OKREG 12

W okręgu 12. Listę narodowo - radykalną (Nr. 4) otwierają adw. Stanisław Hyżewicz i tokarz Antoni Słonek. Z listy Ozonego kandydują: Dąbrowski „działacz spo-

łeczny” i p. Osinski — urzędnik. Ze Str. Nar. ks. proboszcz Krygier i p. Józef Bąkowski; z P. P. S. Tomasz Arciszewski ślusarz b. radny, Stanisław Perczyński pomocnik kotlarski. Ze Str. Pracy kandydują b. radny Lewowski.

OKREG 13 I 14

Okręgi 13 i 14 listy narodowo - radykalnych nie mają. Z Ozonego kandydują w 13 okręgu Orzełski — dyr. Państw. Zakł.; p. Paradowska - Szelągowska „działaczka społeczna”; w 14 okręgu: J. Pawłowski, technik i J. Fedorowicz, kamieniarz; ze Str. Nar. w 13: adw. Aleksander Demidecki i p. Marian Dubowski handlowiec; w 14 okręgu: ekonomista Władysław Kaszubski i rzeźbiarz Roman Lubonicki. Z P. P. S. okręg 13: Władysław Baranowski sekretarz Związku Zawodowego, Feliks Socha sekretarz Związku Zawodowego i Mieczysław Baumann adwokat. Z okręgu 14. Ludwik Kohn, adwokat i Stefania Krygierowa, lekarz.

OKREG 15

Okręg 15 z listy narodowo - radykalnej (Nr. 5) kandyduje b. poseł Józef Bakon znany z ostatnich wystąpień antyżydowskich i red. Wojciech Zaleski. Z Ozonego: Garbusiński, dyr. B. G. K. i p. Orłowski adwokat; ze Str. Nar. inż. Zygmunt Imatowicz i Jan Jodko pułk. s. s. P. P. S. Adam Próchniak nauczyciel - publicysta, Marian Nowicki spółdzielca. Ze Str. Pracy p. w st. spoczynku Bystran.

OKREG 16

Okręg 16. Działacze narodowo - radykalni: (z listy Nr. 4): p. Stanisław Sztępnar b. kierownik wydziału Zarządu Miejskiego i p. Kazimierz Gorzędowski tokarz. Ozonego wysuwa p. dr. Jankowski i p. Urbańskiego prezesa Chł. Ściągalskiego Zjednoczenia Zawodowego; Str. Nar. p. Aleksandra Góreckiego i p. Podzaską działaczkę N. O. K.; P. P. S.: Zygmunt Zaremba, publicystę, Stanisława Dudę, nauczyciela.

OKREG 17

Okręg 17. z listy narodowo - radykalnej (Nr. 5) kandyduje p. adwokat Henryk Suchodolski i przemysłowiec Edward Kemnitz, b. więzień Berezy.

Ozonego wysuwa p. Graba - Łęckiego — lekarza, wiceprezesa Warszawy i Spasińskiego prezesa Ch. Z. Z.; Str. Narodowe: mgr. Władysława Różyckiego i p. Marcelego Konarskiego, urzędnika. Z P. P. S. kandydują: Edward Bugajski urzędnik, Ignacy Skowroński emeryt kolejowy. Str. Pracy wysuwa dr. Pękosławskiego.

OKREG 18

Okręg 18. Ruch narodowo - radykalny wysuwa (z listy Nr. 3) na naczelnych miejscach p. Zygmunta Plamowskiego mechanika i p. Władysława Gajkowskiego urzędnika samorządowego. O-

zonego wysuwa księdza Gołędzinowskiego i p. Loflicę kierownika szkoły. Str. Narodowe: adwokat Bogusław Jezierski i Stanisława Drożyńskiego — kolejarza.

Z listy P. P. S. kandydują: Antoni Fotek robotnik i Edward Obermajer hutnik. Wreszcie Str. Pracy wysuwa przemysłowca Adamczewskiego.

W epoce pierwszej lokomotywy

Depesza a papuga

Dowiedzieć się, to nie znaczy zrozumieć

W zasadzie tylko ludzie posiadający dar mowy. Można jednak nauczyć wymawiania poszczególnych wyrazów papugę, kruką, a może inne ptaki. Oczywiście powtarzają one te wyrazy bezmyślnie. Dar mowy ogranicza się zresztą tylko do tych wyrazów.

Ludzie, którzy mają za sobą studia ekonomiczne są w stanie ujmować wszechstronnie zagadnienia gospodarcze, o ile oczywiście nie są pozbawieni zdrowego rozsądku. Również ludzie wyposażeni w zdrowy rozsądek nawet bez studiów ekonomicznych mogą wiele ciekawego powiedzieć o sprawach gospodarczych. Na te same tematy piszą również redaktorzy „Depeszy”, piszą nawet artykuły długie i obszernie, ale wykazujące podobną znajomość spraw ekonomicznych, jak papugi znajomość mowy ludzkiej. Specjalnie charakterystyczne jest z tego punktu widzenia uparte używanie słowa kapitalizm.

REAKCJA I POSTĘP

„Depesza” pisze: „Biedni panowie z „ABC”: Kapitalizm wydaje się im „reakcją”. Właściwie więc czasy gospodarki feudalnej, są dla nich synonimem postępu i ideałem gospodarczego ustroju. Panowie z „ABC” nie słyszeli i nie wiedzą zapewne nie o tym, że największe potęgę współczesnego świata t. j. Anglię, Francję, Niemcy i Stany Zjednoczone zawdzięczają swojej niezliczonej bogactwo, dobrobyt swojej ludności i swoją potęgę polityczną właśnie tylko owej „reakcji kapitalistycznej” i swobodnemu jej rozwojowi w ciągu całego z górą stulecia.

„Depesza” jest rozbrajająca. Nie wyobraża sobie, by ustroj kapitalistyczny mógł być zastąpiony przez coś innego, niż przez poprzedzający go feudalizm. Tak samo pewno w okresie feudalnym jakiś „raubriter” siedzący na podupadłym zamczysku nie mógł sobie wyobrazić, by ustroj feudalny mógł być zastępowany przez cokolwiek innego, niż przez niewolniczy despotyzm. Uważał on wówczas, że feudalizm to jest szczyt postępu.

Ale a propos postępu i reakcji kiedy pierwsza lokomotywa również była ostatnim krzykiem postępu. Miało to miejsce właśnie wówczas, gdy ostatnim krzykiem postępu był: kapitalizm. „Depesza” tkwi wciąż jeszcze w epoce pierwszej lokomotywy, co niewątpliwie jest dowodem wielkiego przywiązania do tradycji, która cechuje redaktora tego pisma.

ZIELONE POJECIE

Ale „Depesza” raptem sobie przypomina, że kapitalizm może być zastąpiony również przez komunizm:

I coż to ma „ABC” do przedstawienia temu kapitalizmowi, który chce z Polski wygnąć? Jakież imy ustroj na zastąpić skazany na banie czy na śmierć ustroj kapitalistyczny? Jak dotąd, na całym świecie istnieje tylko w jednym kraju ustroj odmienny od ustroju kapitalistycznego t. j. ustroj komunistyczny w Rosji Sowieckiej. Bo przecież ani faszystowski ustroj hitlerowski nie zlikwidował ustroju kapitalistycznego i nie wprowadził na jego miejsce żadnego nowego ustroju. Ze w obu tych państwach rozwinął się nieco szerzej etatyzm, a bardzo silnie interwencjonizm,

co oznacza to jedynie pewne ograniczenie i pewne skrópowanie swobodnej gospodarki indywidualnej, ale nikomu w tych państwach nie przyszło jeszcze na myśl „uspołecznienie” górnictwa i hutnictwa, czyli pozbawienie kapitalu prywatny choćby tylko w tych dziedzinach jego własności, ani nikomu nie przychodzi tam na myśl uważać kapitalizm w tych krajach za przekreślony i zlikwidowany.

Ustęp ten wskazuje wyraźnie, że redakcja „Depeszy” nie ma żadnego pojęcia ani o socjalizmie narodowym, ani o faszystwie, jeżeli nie wie o planach częściowo już realizowanych budowania nowego ustroju gospodarczego, co jest niewątpliwie jednym z głównych celów obydwu tych ruchów politycznych. Możemy pocieszyć redakcję „Depeszy”, że papugi również o tym nie mają pojęcia, aczkolwiek można je nauczyć bardzo pięknie wymawiać słowa „socjalizm narodowy” i „faszizm”.

UPAŃSTWOWIENIE I USPOŁECZNIE

„Depesza” gotowa byłaby w końcu zgodzić się na „upaństwo-

2 lata więzienia Za napad na kaprala W. P.

STANISŁAWÓW, 6. 11. Przed Sądem Okręgowym w Stanisławowie toczyła się sprawa przeciwko młodzieńcowi Lesi Czorneńko ze Strymby, pow. Nadwórna, oskarżonemu o ciężkie zranienie i usiłowanie zabójstwa kaprala Wojsk Polskich Władysława Michalskiego.

W sierpniu b. r. przejeżdżając rowerem przez Strymbę Michalski usłyszał dochodzące z karcz-

ny antypolskie pieśni. Kapral zatrzymał się i zwrócił śpiewającym uwagę, żądając zaprzestania śpiewów. Wówczas jeden z Ukraińców Czorneńko ugodził Michalskiego zmienną nożem w pierś, po czym wszyscy zbiegli. Kapral Michalski dotychczas nie odzyskał jeszcze zdrowia.

Po rozpatrzeniu sprawy sąd skazał Czorneńkę na karę 2 lat więzienia.

wienie”, zżyma się natomiast wciąż na uspołecznienie:

Gdyby mu bowiem chodziło tylko o usunięcie takich czy innych rzekomych wad dzisiejszej gospodarki prywatnej w dziedzinie górnictwa i hutnictwa, to żądałoby po prostu upaństwowienia tych dwóch działów produkcji. Byłoby to oczywiście daleko sięgający krok w kierunku wzmocnienia i pogłębienia etatyzacji naszego życia gospodarczego, ale nie byłoby w tym nic rewolucyjnego. Ostatecznie i tak już Państwo Polskie było przed przyłączeniem Zaozła właścicielem zakładów reprezentujących około 30 proc. produkcji górnictwa i około 70 proc. produkcji hutniczej. Rozciągnięcie własności Państwa na pozostałą część górnictwa i hutnictwa oznaczałoby tylko ilościową, lecz nie jakościową t. j. ustrojową zmianę obecnego stanu rzeczy. I w innych zresztą krajach, nawet o ustroju wybitnie kapitalistycznym, państwo jest właścicielem pewnej ilości kopalń czy hut, jak np. w Niemczech, w Holandii, a ostatnio w bardzo radykalnym i już na pol socjalistycznym Meksyku, który upaństwowił u siebie całe górnictwo nb. za odškodowaniem.

Natomiast „uspołecznienie górnictwa i hutnictwa” czyli socjali-

zacja tych działów produkcji była zamierzona jedynie w Niemczech w okresie powojennej rewolucji marksistowskiej, a nawet powołana została wówczas przez pierwszy republikański parlament wielka „komisja socjalizacyjna” dla dokładnego zbadania i przestudiowania tego problemu. Ale Niemcy są trzeźwi i praktyczni. I nawet najbardziej zaciekawieni marksisci mają tam więcej zdrowego rozsądku i. poszanowania dla cudzej własności niż nasze „ABC”.

Dobre i to, że „Depesza” w końcu dowiedziała się o wypadkach i to bardzo częstych prowadzenia przez państwo przedsiębiorstw górniczych i hutniczych. Ale oczywiście nie wie (papugi też nie wiedzą) o fabryce „Zeissa” w Niemczech, która jest przedsiębiorstwem uspołecznionym o dawnych gwarectwach, o społecznych hutach szklanych w Polsce dzisiejszej i o innych tego rodzaju przykładach.

Pocieszmy się, że przyjdzie czas kiedy redakcja „Depeszy” i o tym się dowie. Dowie się i znowu nie zrozumie. Papugi też nie rozumieją.

59 proc. samochodów niezdatnych do użytku

Katastrofalny stan motoryzacji w Rosji Sowieckiej

MOSKWA, 6. 11. Katastrofalny stan sowieckiego przemysłu samochodowego wywołał poważne zaniepokojenie na Kremlu. Rada komisarzy ludowych postanowiła wyłonić specjalną komisję celem zbadania przyczyn załamania akcji motoryzacyjnej w Sowietach.

W „Prawdzie” ukazał się znamienny artykuł wstępny, poddający ostrej krytyce stan gospodarki samochodowej. Pismo sowieckie stwierdza, że prawdziwym biczem sowieckiej motoryzacji jest brak garaży, części zapasowych do samochodów i brak wykwalifikowanych szoferów i

mechaników.

W ramach swych wywodów „Prawda” ogłasza rewelacyjne dane o stanie samochodów w ZSRR. Okazuje się, że 46 proc. ogólnej ilości samochodów w ZSRR jest unieruchomione bądź to z powodu braku części zapasowych, bądź też wskutek braku opon. Lustracja parku samochodowego w komisariacie rolnictwa dała niespodziewane wyniki. Okazało się bowiem, że 59 proc. samochodów tego komisariatu nie może być uruchomione z powodu różnych braków. Tyśiące samochodów nie są garażowane, a pozostają pod odkrytym niebem i ulegają różnym uszkodzeniom. 75 proc. szoferów nie umie obsłużyć się z samochodami, wskutek czego wydarzają się częste katastrofy. Tylko 2 proc. ogólnej liczby szoferów sowieckich posiada dostateczne kwalifikacje techniczne. W szkołach samochodowych nie ma podręczników, wobec czego stoją one na bardzo niskim poziomie.

Prenumeratę ABC

zamawiać można:

OSOBIŚCIE LUB PISEMNI w Kantorze ABC, Nowy Świat 15 m. 1.
TELEFONICZNIE 224-50 lub 309-32.
WPLATĘ PRENUMERATY skutecznie można:
OSOBIŚCIE w Kantorze ABC Nowy Świat 15 m. 1.
PRZEKAZEM POCZTOWYM pod adresem Kantoru ABC.
BLANKIETEM POKT Nr. 23400.
PRZEZ ROZNOŚCIELKĘ (za pokwitowaniem).
PRENUMERATA ABC KOSZTUJE MIESIĘCZNIE:
zł. 2.30 bez premii, zł. 3.30 z premią (dziela Sienkiewicza).
DORĘCZANIE ABC w Warszawie odbywa się najpóźniej do godziny 7.30 rano.

813.591 koni na Węgrzech

BUDAPESZT, 6. 11. Według ostatniego wykazu węgierskiego ministerstwa rolnictwa stan koni w bieży. roku osiągnął cyfrę 813.591 sztuk, co stanowi przyrost w porównaniu z rokiem ub. o 15.000 sztuk.

Na konie lżejsze ciepło - krwiste przypada 642.505 sztuk, na typy cięższe zimno - krwiste 171.086 sztuk.

Anglicy likwidują w Palestynie rolnicze stacje doświadczalne

LONDYN, 5. 11. Ostatnie zarządzenia władz angielskich wskazują na niepokój z jakim czynnik urzędowe oceniają rozwój wypadków w Palestynie. Oficerowie i podoficerowie armii angielskiej w Palestynie, otrzymali rozkaz wysłania swych rodzin do Anglii.

Z 8 rządowych rolniczych stacji doświadczalnych znajdujących się w Palestynie, rząd zlikwidował 5, wycofując z nich policję i pozostawiając bez nadzoru majątek wartości 60 tysięcy funtów.

Z opóźnieniem rozpoczęła się Kampania cukrownicza w Wielkopolsce

Tegoroczna kampania w cukrowniach wielkopolskich nie tylko rozpoczęła się z pewnym opóźnieniem, lecz zapowiada się go-

rzecz niż w latach ub., ponieważ zbiory buraków na terenie woj. poznańskiego wypadły w tym roku gorzej. Buraki są małe, a za wartość cukru nie wielka.

Na Kujawach zbiory buraków są w tym roku o 30 proc. mniej niż w roku ub. Za buraki przeznaczone do produkcji cukru cena wynosi 3,61 zł. za 100 kg., za gatunek drugi, przeznaczony do wyrobu cukru na wywóz 2,50 zł. za 100 kg.

W REMBERTOWIE

zaprenumerować „ABC” można w wytwórni skarpetek ul. Skorupki 3.
p. Aleksandra Winniczuka.

„ABC” walczy o Wielką Polskę!

Z tajemnic duszy japońskiej Trumna w gabinecie m'nistra wojny

Różnica poglądów na sprawę chińska między japońskim ministrem wojny generałem Uhaki, a groźną partią japońskich imperialistów „Czarny Smok” stała się powodem dymisji generała. W dwa dni po wkroczeniu japońskich wojsk do Hankou, Uhaki popełnił harakiri.

W gabinecie Konoyego generał Uhaki uchodził za bardzo umiarkowanego. Bojąc się drażnienia Anglii był przeciwny dalszemu posuwaniu wojsk w głąb południowych Chin, a w szczególności zajmowania Kantonu, który jest kluczem do angielskich posiadłości na Dalekim Wschodzie.

ZEMSTA „CZARNEGO SMOKA”

Ta ostrożność gen. Uhaki wywołała prawdziwą burzę w środowisku tajnej organizacji imperialistycznej Kotcu-Men-Day („Czarny Smok”) bardzo popularnej w środowisku wojskowym.

Kapitan Taga, szef tej organizacji, w ciągu ostatnich tygodni prowadził przeciwko gen. Uhaki gorącą agitację i wreszcie zwyciężył: ostre wystąpienia admirała Suetsugu i generała Metcui zawierające szereg gróźb pod adresem Anglików, świadczyły najlepiej o zwycięstwie idei głoszonych przez „Czarnego Smoka”.

TRUMNA I SZTYLET

Gdy rada cesarska postanowiła dokonać desantu w okolicach Kantonu, wbrew stanowisku gen. Uhaki, ten podał się do dymisji. Jednak „Czarny Smok” uznał, że jest to niewystarczająca ekspiacja i nazajutrz po zdobyciu Kantonu, do gabinetu ustępującego ministra wniesiono trumnę — to kapitał. Taga dawał swemu przeciwnikowi do zrozumienia, że po winien umrzeć... — gen. jednak zwlekał.

W dwa dni po zdobyciu Hankou nowy wysłaniec „Czarnego

Smoka” dostarczył b. ministrowi sztylet... Tym razem Uhaki postanowił wyciągnąć z tego konsekwencje i dokonał harakiri. Zapłacił życiem za to, że bał się Anglii.

Ostrygi z przed dwóch tysięcy lat

Angielskie towarzystwo gastronomiczne „Wine and food society” urządziło niedawno śniadanie w miejscowości Colchester na południowo-wschodnim wybrzeżu Anglii, gdzie dokonano obecnie niezwykłego odkrycia.

Podczas przeprowadzanych tam wykopalisk znaleziono mnóstwo skorup ostryg i to na miejscu, gdzie były również rozmaite przedmioty, należące niegdyś niewątpliwie do Rzymian. Colchester jest jedną z miejscowości, które są wymieniane w relacjach z podboju Wielkiej Brytanii przez Rzymian w I wieku po Chrystusie.

Prawo połowu ostryg w Colchester wykupiło obecnie wymienione towarzystwo, a rzeczoznawcy utrzymują, że tam właśnie jest najlepszy gatunek ze znanych na rynku ostryg.

Angielskie pisma podają, iż istnieją pewne dane do przypuszczenia, że Rzymianie eksportowali ostrygi z Colchester do Rzymu. Wynikałoby z tego, że i oni

Prasa angielska donosi o zdarzeniach, które rozgrywały się przezwaznie w kinie, a które mogłyby stanowić temat dramatu filmowego.

Zamieszkała w Shoresham pani

Zaginiony mąż Powraca na filmie

Lillian Robotham od szeregu lat dwa razy w tygodniu kupowała bilet do kina za sześć pensów i w ciągu całego przedstawienia uporczywie wpatrywała się w ekran. Nie interesowała ją jednak bynajmniej treść wyświetlanych obrazów, obojętne były gwiazdy czy gwiazdory, szukała jedynie męża, który, przed 39-ciu laty był jej mężem.

W r. 1899 poślubiła kaprała gwardii angielskiej, który po kilku miesiącach szczęśliwego zżeszcia pożycia ulotnił się, a wszelkie poszukiwania za nim pozostały daremne. W r. 1904 uznano go za zmarłego i pani Robotham otrzymała pensję wdową.

Minęły lata. Jesienią 1929 r. pani Robotham bawiąc przejazdem w Londynie poszła do kina, gdzie wyświetlano jakiś amerykański dramat. W pewnej chwili zerwała się z krzykiem, ujrzała bowiem

na ekranie swego męża w mundurze oficera amerykańskiej marynarki. Napisała natychmiast do Hollywood i niebawem otrzymała od wytwórni, wyświetlającej film wiadomość, że aktorem grającym podręczne rolę był istotnie jej zaginiony mąż. Odmówił kategorycznie jej żądaniu, aby powrócił do Anglii, ale raz na miesiąc pisywał do niej, a w każdym liście przysyłał pewną sumę dolarów, ona zaś uczęszczała pilnie do kina w nadziei, że kiedyś znowu go zobaczy.

W październiku tego roku nie otrzymała listu, nadeszło natomiast zawiadomienie urzędowe, że statysta filmowy Edwin Robotham nie żyje. W kilka dni potem sąsiadzi zaniepokojeni, że pani Robotham nie pokazuje się, weszli do jej mieszkania i zastali ją martwą. Zmarła nagle wskutek ataku sercowego.

Dlaczego

Prezydent Roosevelt chodzi zawsze z gołą głową?

Amerikanie, którzy interesują się każdym przejawem życia swego prezydenta, nieraz zwracali uwagę na to, że Roosevelt pokazuje się prawie zawsze z gołą głową, bez kapelusza. Dziennikarzem, który zawsze i wszędzie musza wiedzieć, udało się dociec, jakie są przyczyny tego zwyczaju uśmiechniętego pana z Białego Domu.

Okazuje się mianowicie, iż Roosevelt chodzi przeważnie z gołą głową, ponieważ: kapelusz filcowy z opuszczonym rondem jest w

„złym guście”, taki sam kapelusz z rondem płaskim nadaje twarzy wygląd zbyt surowy, kapelusz filcowy zwany w Ameryce „toboggan” jest nie twarzowy, miękki kapelusz letni nie sprawia znowu wrażenia dostatecznie poważnego, kapelusz filcowy z zawiniętym brzegiem jest zato zbyt zwyczajny i obnoszony, „panama” czyni prezydenta U. S. A. mieszkającym w Ameryce Południowej i wreszcie Franklin Delano Roosevelt nie podoba się w kapeluszu słomkowym... swej małżonce.

Telefony i Pani

Rekord: godzina i 7 minut

Prowadzenie długich rozmów telefonicznych jest złym przyzwyczajeniem, którego bardzo nawet kulturalne panie nie chcą się wyżyć. Z Londynu donoszą, że tamtejszy urząd pocztowy zasypywany był od pewnego czasu skargami na osoby, które w publicznych rozmównicach, kawiarniach i t. d. okupują budki telefoniczne uniemożliwiając innym ludziom załatwianie bardzo niekiedy pilnych spraw. Chcąc sprawdzić, ile w tych skargach jest słuszności, zarząd rozesłał po mieście swoich funkcjonariuszy, którzy w ciągu jednego dnia sprawdzili za pomocą stopperów długość przeprowadzanych rozmów.

Wynik tych badań był nader niepocholeby dla kobiet, okazało się bowiem, że tego dnia ani je-

dna rozmowa, przeprowadzona przez mężczyznę, nie trwała ponad pięć minut, gdy panie pozostawały przy aparacie dwadzieścia do trzydziestu minut. Rekord osiągnęła pewna dama, która tkwiła w budce telefonicznej godzinę i siedem minut, rozmawiając z jednym tylko mężczyzną. Jak się czuł ów nieszczęśliwy, nie wiadomo, w każdym razie musiał być śpiący, bo rozmowa toczyła się po półmocy.

Co zrobi zarząd londyńskich telefonów, aby ukrocić nadmierne gadulstwo, trudno przewidzieć, nie ulega jednak wątpliwości, że niedopuszczalne jest zamienianie telefonów na wartko płynący potok.

A teraz powiedzmy sobie z ręką na sercu, czy Warszawianki mają prawo potępić rozmowne Angielki?

Plakat stu metrowy

Plakaty propagandowe obliczone na wywołanie odpowiedniego wrażenia w delegacjach zagranicznych partii komunistycznych, odwiedzających ZSRR, sięgają olbrzymich rozmiarów. Tak np. w Kijowie przy ul. Czerwonej tkwi plakat o treści gloryfikującej Stalina i Kaganowicza. Powierzchnia jego wynosi 100 metrów kwadratowych. Plakaty tego rodzaju są wykonywane ze sprówdzanych z zagranicy materiałów i farb odpornych na wszelkie zmiany atmosferyczne.

KTO STAŁE CZYTUJE ABC

Pierwszy Roosevelt, ostatni Mussolini Osobliwy barometr popularności

Współpracownik jednego z czasopism nowojorskich w maju b. r. obliczył ilość podobizn znanych osób, ukazujących się na łamach pism amerykańskich. Na tej podstawie ułożył tabelę popularności wielkich ludzi. Po raz drugi podobną statystykę przeprowadził w końcu października b. r., a więc po wypadkach w Czechosłowacji. Porównanie tych dwóch tabeli uwiadcza, w jakim stopniu zwiększyła się popularność niektórych osób. Oczywiście, że chodzi tu wyłącznie o popularność w oczach amerykańskiej publiczności, gdyż jak widać z kolejności nazwisk, publiczność europejska inaczej oceniłaby je.

W maju b. r. na pierwszym miejscu w tabeli znakomitości znalazł się prezydent Roosevelt. W środowisku amerykańskim jest to zupełnie zrozumiałe. Na drugim miejscu stała Shirley Temple, następnie Hitler, Czang-Kai-Szek, Daladier, angielski król Jerzy VI, generał Franco i wreszcie Mussolini.

Pięć miesięcy później, a więc w końcu października ta tabela popularności wyglądała inaczej.

Pierwsze miejsce zajmował jak dawniej Roosevelt. Po nim szedł Chamberlain, Daladier, Benes, Bonnet, angielski król Jerzy VI, Shirley Temple, dr. Carel, generał Gamelin i wreszcie Hitler i Mussolini.

Wielki konkurs krawiecki Czyżby przewrót w stroju męskim?

Pisma angielskie wołają, iż zawiązało się tam stowarzyszenie mające na celu zmianę sposobu ubierania się mężczyzn. Hasłem tego stowarzyszenia jest: „Mniej, lżej, estetyczniej i... bardziej kolorowo”. Działalność jego ma obejmować nie tylko Wielką Brytanię, lecz także wszystkich „przajaciół kultury i cywilizacji” całego świata.

Punktem centralnym ataków ze strony stowarzyszenia jest przede wszystkim koltnerzyk. W przyszłości szyja mężczyzny ma być wolna od ustawicznego ucisku, tak samo kolana będą odkryte.

Celem ustalenia kroju i wyglądu tego nowoczesnego ubrania mężczyzny — rozpisano konkurs, w którym bierze udział przeszło 2000 krawców.

Mają oni twarde orzech do zgryzienia, gdyż w warunkach konkursu jest nie tylko krój ubrania, dostosowany do wymogów tej nowej mody, lecz także czas, jaki będzie potrzebny mężczyźnie na ubranie się i rozebranie, względnie na zmianę ubrania.

Stoiemy więc w przedzie dni reformy, która może uczynić przewrót zarówno w sposobie ubierania się mężczyzn, jak i przemysłowej konfekcji męskiej.

W Anglii hodowla zwierząt domowych stoi na bardzo wysokim poziomie. Oto krowa w butach ochronnych i chorobami skórnymi.

na bardzo wysokim poziomie. Oto krowa w butach ochronnych i chorobami skórnymi.

DOROTHY BLACK

28)

PRZYGODA

Powieść

Przekład autoryzowany z angielskiego

— Może on jednak nie ma poważnych zamiarów — rzekła Sue z nagłym bólem serca, od którego przysiągła wesoła jasność dnia.

Lorraine położyła jej ręce na ramionach.

— Czyś ty naprawdę taka młoda, że nie wiesz, że szczerze zakochany mężczyzna traci sen, apetyt i nie może wziąć do ręki książki? Jakże ci zazdrości! — Pocałowała ją nagle. — Zabieraj swoje szmatki. Zobaczymy, co przyniesie wieczór. Fantastyczny strój i księżyc w pełni! W tych warunkach wszystko jest możliwe.

Sue zabrała piękne szmatki i poszła do swojej kajuty przebrać się w białą sukienkę z czerwonym paskiem i brązowe buciki z białymi rzeźmami. Poczuli się, jakby w nią wstąpił nowy duch. Elegancko ubrana, potrafiłaby stawieć czoło nawet pułkownikowi.

Dziś wieczorem musi się jakoś wywieść, czy jemu powinna oddać kopertę, czy komu innemu. Jeżeli jemu, to raz by już z tym skończyła.

Spojrzała na zieloną jedwabną sukienkę, roz-

łożoną na łóżku. Ala w Krainie Czarów! Przebrała się w sam raz dla niej. Sue w krainie czarów!

Tego wieczora Simon zachowywał się tak, jakby machnął ręką na wszelkie względy. Na widok Sue w jej bajkowym stroju w pierwszej chwili oniemiał.

— O! moja najmiłsza! — szepnął trochę drżącym głosem, biorąc ją pod ramię i ściskając za rączkę.

Tańczyli na pokładzie w zawierusze papierowych serpentyn, w blasku barwnych latarni. Nad gładkim morzem szybował wysoko księżyc w pełni.

— Wszystkie tańce moje — prosił.

— Zatańcz raz z panną Troup. Zrobiłbyś jej wielką przyjemność. Ona taka dla mnie dobra!

— Więc dobrze, raz... Ach, Sue, jakie ty masz śliczne włosy...

Sue dotknęła ze zdziwieniem głowy.

— Takie proste. Nie mogłam sobie pozwolić na wieczną ondulację.

— Mam nadzieję, że nigdy tego nie zrobisz. Takie śliczne błyszczące, jak pierś ptaka.

Tańczyli. Orkiestra, ukryta za paprociami, przygrywała cicho. Powietrze było miłe, ciepłe. Ale od samego początku balu Sue prześladowały złe przecucia.

Miała śliczną sukienkę, Simon nie krył się już ze swoją miłością, a jednak czegoś brakowało. Miał dziwny wyraz twarzy. Wydawało się, że raptem zmizerniał. Z oczu bił smutek. W pewnej

chwili, gdy dłuższy czas nie rozmawiali, spojrzała na niego i aż się przestraszyła. Co jemu jest? Czy chory?

— Sue, czy byłaś kiedy zmuszona zrobić coś wbrew swojej woli? — zapytał niespodziewanie.

Pomyślała o swojej pracy w dziale futrzanym. O skromnym pokoiku. Uśmiechnęła się i odpowiedziała:

— O, tak.

Co jemu dziś jest? Zimny strach ścisnął ją za serce. A może chce się zwierzyć, że jest żonaty, że nie ma prawa jej bałamucić? Czekając przerażona, czując chłód w rękach.

Ale Simon milczał, wpatrzony ponuro w pokład.

Wyjął program.

— Który taniec mam poświęcić pannie Troup?

— Trzynasty — odpowiedziała na chybił trafił. Simon odzyskał nagle dobry humor. Zaczął szaleć, rzucać kolorowe serpentyny i rozsądzać baloniki innych par ognikiem papierosa.

— Jedźmy, pijmy i weselmy się, bo jutro umrzemy.

Sue przypadła do niego żałośnie.

— O, Simonie, dlaczego mówisz o śmierci? Żartowali, pletli głupstwa, lecz Sue czuła, że to nie jest szczere.

— Najdroższa, to rzecz nieunikniona!

Śmiał się, żartował, ale oczy miał smutne, posępne. W tym momencie Sue zobaczyła pułkownika Kentona.

(D. c. n.).

Dwie twarze Quartier Latin

Paryż, w październiku.
Rozpoczynając „studia badawcze” w Quartier Latin najlepiej jest zjawiać się w rannych godzinach na rogu „Boul’ Mich” i ulicy Soufflot.

Trudno wytłumaczyć czemu, ale wiadomo powszechnie, że ten właśnie punkt jest niemal jakimś punktem strategicznym, miejscem wszelkich rendez - vous. Może dla tego, że tu krzyżują się drogi, wiedące do bibliotek i wydziałów uniwersytetu.

WŁASNY ŚWIAT

Wystarczy kilka chwil, aby poczuć się w innym jakimś, bardzo swoistym i zamkniętym świecie.

Wszystko tu ma swoją modę. A więc i strój. „Panowie” noszą się na sposób angielski, z nieuniknioną dozą „naukowej” nonszalanckiej, która tak blisko graniczy... z wyświeconymi lokciami. „Panie” są różne. Skromniutki prowincjonalne gąski i „wampy”, których „wampowość” z trudem wystudiowana klóci się i na to nie ma rady, z jasnym spojrzeniem oczu.

EGZOTYCZNY JĘZYK

Ale nie tylko wygląd zewnętrzny mieszkańców Quartier Latin ma w sobie coś z egzotyki. Egzotyczny jest także język. Swoista gwara, pomieszana z czystym literackim stylem. I przedziwne skróty.

Nie łatwo się domyślić, że „fac” oznacza słowo „faculté”, a „Sainte Ginette” jest pieścizną nazwą surowej i wielkiej biblioteki „Sainte Genevieve”.

Nadchodzi godzina wykładów. Grupki rozpraszają się. Ktoś jeszcze dokończy spiesząc na ulicy ostatni kęs bułki. Wypełniają się sale wykładowe.

W BIBLIOTEKACH

Jedyna i niedająca się z niczym porównać jest atmosfera bibliotek uniwersyteckich. Ktoś, kto znajdzie się tam przypadkiem, czuje się intruzem, zwracającym powszechną uwagę, więcej, czuje się zażenowany tym, że próżne ma ręce i nie ma na czym zatrzymać swoich oczu.

Dokoła cisza. W skupieniu, nad stosami książek chylą się dziesiątki głów. Praca. Skupione twarze, na których znać wysiłek myślenia. Potargane w zamyśleniu czupryny. Mizerna, szczerze twarze. Oto jest właśnie Quartier Latin

pracujące. Jakże często pracujące ostatkiem witalnych sił.

W WALCE O CHLEB

Niewielki tylko procent studiujących w Paryżu młodzieży, to dzieci szczęśliwej Fortuny. Do takich raczej należą cudzoziemscy studenci. Francuska młodzież uniwersytecką pochodzi często z rodzin, żyjących w ciężkich warunkach materialnych i musi sama borykać się o chleb.

Dziesiątki studentów i studentek zarabia na życie ciężką pracą zawodową, którą często wykonują muszą nocą, w dzień bowiem pochłania ich intensywna praca na uniwersytecie. Wielu z nich to kelnerzy, szoferzy, bileterzy w kinach. W ankiecie, przeprowadzonej wśród studentek, znalazły się takie, które zdobywają chleb ciężką pracą posługaczek.

Jakże często idąc ulicami koło Sorbony mijają się gromady tych dziewcząt i chłopców o mizernych twarzach. Jakże często spotkać można wśród nich wtych, do ostatka wycieńczonych grzbiłków.

A przecież w ogromnym, często nadludzkim wysiłku walcząc o życie dziś i o prawo do lepszej przyszłości — o dyplom, potrafią śmiać się głośno i patrzeć na świat jasnym, dobrym spojrzeniem.

TWARZ NOCY

Tak jest w dzień w Łacińskiej Dzielnicy.

Ale nocą z głębin starych uliczek wylania się inna twarz Quartier Latin.

Ci, których spotykało się z rana u wejść do bibliotek i sal naukowych, zniknęli. Pozamykały się za nimi drzwi skromnych hotelików i pokoiów na poddaszach.

A mimo to „Boul’Mich” tętni nadal życiem. Innym już, niż za dnia, życiem nocy. Rozpala się neonami. Łkać zaczyna melodia tang i foxów.

Bary, kawiarnie, tłoczące się na Bulwarze, wypełniają się swoją klientelą. Studentami. Jakże inni od tych, którzy chodzą w dzień z ciężką książką pod pachą i lekким uśmiechem na ustach.

Błazi chłopcy, grający smutną rolę gigolaków. Zwyczajni na ciągacze, pod pozorem pożyczki wydłużający datki na kieliszek koktailu. Oszuści karciarzy. I dziewczęta, oddające się na prawo i

na lewo. Szukające najłatwiejszego i najstraszniejszego zarobku, własnym ciałem.

Młodzież...

Zmęczone, stare niemal twarze. I w oczach ten najprzykrejszy wyraz gotowości na wszystko, bez ambicji uległości za chleb. Chleb obłany winem. „Wesołe” życie rozdygotane w rytm jazzu, nędzne i smutne bezgranicznie.

Idąc tak od baru do baru, nocą po Quartier Latin, zaczyna się rozumieć atmosferę sławnego procesu Violette Noziers. Tragiczny zanik moralności. Upadek z nędzy.

Dzień z nocą graniczy bardzo blisko. Wzajemnie przenikać mo-

gą w siebie. Tak, jak życie Łacińskiej Dzielnicy, życie uczciwe i jasne obok życia złego i nieszczonego. Jedni mogą drugich zarażać swoją psychiką.

Sprawa Quartier Latin jest nie tylko sprawą Paryża. Powinna obchodzić całą Francję. Ale myśli się tu o niej mało. Stanowczo za mało.

Polskie wyższe uczelnie, i nie tylko polskie, to ośrodki odrodzenia ducha, nowych wielkich prądów, oczyszczających życie i dających blask nawet nędzy. Sorbona paryska jeszcze dotąd nie prowadzi wielkiego nie wydała.

(m.)

Arbitraż na Śląsku Zaolzańskim

w sprawie pozomu płac w górnictwie

CIESZYN, 6. 11. Dziś odbyło się w Cieszynie trzecie z kolei posiedzenie komisji rozjemczej, powołanej przez p. ministra Opieki Społecznej dla ustalenia poziomu zarobków w górnictwie i hutnictwie na Śląsku Zaolzańskim. Komisji tej przewodniczy główny inspektor pracy, p. Marian Kłott.

Na wstępie posiedzenia obie strony wyraziły z góry zgodę na przyjęcie orzeczenia, które wyda komisja.

Orzeczenie to brzmi:

Do obowiązujących dotąd stawek płac oraz wszelkich dodatków stosowanych w kopalniach węgla, koksowniach i brykietowniach ostrawsko - karwińskich przyznaje się, o ile orzeczenie niniejsze nie stanowi inaczej, dodatek w wysokości 10 procent — przy czym za podstawę do obliczenia zarobków przyjmuje się stawki zasadnicze i dodatki wedle dotychczasowej umowy zbiorowej w koronach czeskich przeliczonych na złote, wedle relacji urzędowej 16.— zł. za 100. koron czeskich.

Warunki pracy i płacy w przedsięwzięciach, objętych orzeczeniem mają być przejściowo normowane dotychczasową umową zbiorową z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszego orzeczenia. Obowiązujący dotychczas dodatek do stawek akor-

dowych, obliczany przy uwzględnieniu całego rewiru ostrawsko - karwińskiego znosi się, a w zmianach tego dodatku wprowadza się jednolity indywidualny dda-

Koleje na ziemiach odzyskanych

Rozciągnięcie taryf P. K. P.

na Śląsk Zaolzański

Z dniem 1 listopada r. b. rozciągnięte zostały na sieć kolejową Śląska Zaolzańskiego wszystkie taryfy towarowe P. K. P., a mianowicie: Regulamin przewozu przesyłek towarowych oraz przepisy wykonawcze do tego regulaminu. Postanowienia taryfowe, klasyfikacja towarów, tabele opłat klas zasadniczych i opłaty dodatkowe, taryfy specjalne i wyjątkowe, spis stacji i przystanków kolejowych oraz wykaz odległości taryfowych. Zarządzenie to zostało ogłoszone w „Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych” Nr. 50 1938 r.

W konsekwencji tego faktu — z dniem 1-go listopada r. b. dotychczasowy łamany sposób obliczania przewoźnego przestał obowiązywać, natomiast stosowane są stawki według odpowiednich

taryf towarowych P. K. P., za całą łączną odległość.

W spisie stacji i wykazie odległości taryfowych na miejsce poprzednich punktów granicznych pod Cieszynem i Zebrzydowicami wprowadzono nowe punkty graniczne: pod Boguminem, Gnojnikiem, Mostami Śląskimi i Szumbarciem Śląskim oraz dodano 30 nowych stacji, położonych na

odzyskanym obszarze. Bezpośrednią odległość taryfową pomiędzy stacjami Śląska Zaolzańskiego i pozostałymi stacjami P. K. P. otrzymuje się z sumy odległości taryfowej, obliczonych przez Cieszyn i Zebrzydowice przy czym do obliczenia przewoźnego przyjmuje się mniejszą odległość z tych dwóch kierunków.

Nie kupuj u Żyda

Popieraj handel polski

Projekt doniosłej ustawy

Rejestrowe prawo zastawu na urządzeniach wytwórczych

Trudności kredytowe, na jakie napotyka akcja inwestycyjna drobnej i średniej wytwórczości przemysłowej, wynikają w znacznym stopniu z braku zabezpieczenia realnego kredytu.

W związku z tym — jak informuje tyg. „Polska Gospodarka” zesz. Nr. 45 z dn. 5 b. m. — opracowany został projekt ustawy o rejestrowym prawie zastawu na maszynach, silnikach i pednících zakładów przemysłowych i rzemieślniczych.

Projektowana ustawa ogranicza możliwość ustanowienia zastawu jedynie do należności z tytułu ceny sprzedaży nowych maszyn i silników, względnie z tytułu pożyczek udzielanych na ich kupno. Przewiduje ona możliwość zastawu jedynie na rzecz sprzedawcy — o ile jest nim kupiec rejestrowy oraz na rzecz pożyczającego — o ile pożyczającym jest instytucja kredytowa. Podstawą ustanowienia zastawu ma być umowa zastawnicza, przy czym przewiduje się, iż w umowie zastawniczej, o ile zastaw uzyskuje instytucja kredytowa, winien również uczestniczyć sprzedawca; ponadto ustana wiający zastaw winien przekazać sprzedawcy pożyczoną sumę na zaspokojenie wierzycielności jego

z tytułu ceny kupna. Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie rejestru, prawa zastawu na maszynach, silnikach i pednících zakładów przemysłowych i rzemieślniczych przez właściwe przemysłowe władze wojewódzkie. Z chwilą wpisania wierzycielności do rejestru, rejestrowe prawo zastawu uzyskuje skutek prawny wobec osób trzecich. O ile dłużnik zalega z zapłatą przynajmniej dwóch rat sumy, zabezpieczony rejestrowym prawem zastawu — wierzyciel może — po uprzednim pisemnym zagrożeniu dłużnikowi licytacyjną egzekucją pretensji — zgłosić do komornika wniosek o sprzedaż zastawu z licytacji. Na podstawie powyższego wniosku komornik — po uprzednim powtórnym wezwaniu dłużnika do zapłaty w przeciągu dwóch tygodni — bez potrzeby wyjednywania wyroku sądowego — wyznacza licytację.

Wyjazd osadników do Brazylii

W drugiej połowie listopada r. b. wyjedzie z Gdyni grupa rodzin osadniczych na kolonię Aguiá Branca (Orzeł Biały) w stanie Espirito Santo w Brazylii.

O warunkach osadnictwa można dowiedzieć się w Syndykacie Emigracyjnym w Warszawie ul. Chocimska 5 i we wszystkich jego oddziałach na prowincji oraz w Towarzystwie Kolonizacyjnym w Warszawie, Kopernika 30, do którego kolonia Aguiá Branca należy.

Dalsze grupy osadników wyjeżdżać będą w odstępach miesięcznych.

„ABC” w Poznaniu

Administracja i Redakcja w Poznaniu mieści się przy ul. 27 GRUDNIA 2 W PODWÓRZU I P. I CZYNNA JEST CODZIENNIE OD 11.30 DO 13.30, przyjmując ogłoszenia, abonament oraz wszelkie komunikaty organizacyj i instytucji społecznych.

RADIO

PONIEDZIAŁEK, 7. 11.

8.00 Audycja dla szkół 11.00 „Melka” — pogadanka dla dzieci młodszych 11.15 Sztuka francuska (płyty)
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.03 Audycja połączona 13.00 Audycja „Kupców” — rozmowa 13.30 „Schubert” — audycja muzyczna dla gimnazjów 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „Legenda o miodnym krolu” 15.30 Orkiestra Sinfonowa Rozłomów Poznański pod dyr. Eugeniusza Raabego 16.00 Dziennik popołudniowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.20 Kronika naukowa 16.35 Polskie utwory fortepianowe w wykonaniu Stanisława Staniawicza 17.00 Droga handlowa „Śląsk” — pogadanka 17.10 Dolina złota i śmierci — reportaż 17.25 Koncert solistów Wykonawcy: Romualda Zambrzycka — śpiew, Tadeusz Lufan — wiolonczela 18.00 Audycja dla mł. 18.30 Koncert rozrywkowy 18.48 Jak się tworzy Legia Akademicka w roku 1938 19.00 Audycja zeimarska 19.30 Koncert rozrywkowy 20.35 Audycja informacyjna 21.00 Recital skrzypcowy Emila Telmanny 21.40 Nowości literackie 22.00 Nowe nagrania słynnych orkiestr symfonicznych pod dyr. Bruno Waltera i Leopolda Stokowskiego (płyty) 22.35 Przegląd pras 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Pogadanka dla młodzieży. 11.15 Koncert mandolinistów „Kaskada” pod dyr. Dyonizego Dobkiewicza.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.03 Audycja połączona 13.00 „Mian 13 lat” — powieść Janiny Morawskiej dla młodzieży. 15.15 Stryzka ogólna. 15.30 Muzyka obładowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowej — gospodarczej. 16.30 Pieśni polskie i obce w wykonaniu Franciszki Piatowskiej. 16.35 Felieton Stanisława Sumińskiego. 17.00 Recital skrzypcowy Tomasza Jaworskiego. 17.25 Pogadanka o budownictwie mieszkaniowym. 17.35 „Z pieśnią po kraju”. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Koncert symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonii Lwowskiej pod dyr. Adama Soltyza. 22.00 Komplet wielkości i kompleksi radości — odczyt. 22.17 Sonaty na skrzypce i fortepian. Wykonawcy: Eugenia Umińska — skrzypce, Zygm. Dygat — fortepian. 22.55 Przegląd pras. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
17.00 Recital skrzypcowy Tomasza Jaworskiego.
22.00 Komplet wielkości i kompleksi radości Leon Kruczkowski.
22.17 Sonaty na skrzypce i fortepian Eugenia Umińska — skrzypce i Zygmunt Dygat — fortepian.

WARSZAWA II. (Mokotów)
14.00 Muzyka obładowa Orkiestra (płyty) 16.00 Symfonia Dworka (płyty) 16.30 Opierka — film — rewia (płyty) 16.40 Wiadomości sportowe. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów: Stanisław Barski — śpiew. 17.10 Tkwactwo artystyczne Warszawy — pogadanka wygłosi Stella Olgiard. 17.25 Życie kulturalne solistów. 17.40 Muzyka taneczna (płyty). 21.00 „Modły Arystydesa” — opowiadanie Jana Parandowskiego. 21.30 Pieśni śpiewa Jolina Szymulka — sopran. 21.40 Muzyka taneczna (płyty). 22.30 Poręty muzyki: Mieczysław Fogg — audycja z płyt. 23.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 23.40 Chór P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota.

STACJA KRÓTKOFALOWA
0.05 Przeglądka muzyczna 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 0.53 Pogadanka aktualna w języku angielskim. 1.00 Dmarska Kapela Feliksa Kowalczyka i Alojzego Zarembki oraz Helena Zarembina — śpiew 2.00 „Jak bronił miś odzyskaną niepodległość” — pogadanka 2.10 Pieśni o wojnie i na wojnie pisane Zygmunta Pomarańskiego.

WTÓREK, DN. 8. 11.
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.

Nie zlekakaj

Natychmiast zaprenumeruj ABC
dziennik narodowo - radykalny, jedyny w Polsce pismo, które nie współpracuje z żydowskimi biurami ogłoszeń

Losowanie pożyczki inwestycyjnej

W gmachu ministerstwa skarbu przy ul. Rymarskiej dziś rozpoczęło się losowanie 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej II Emisji.

500 000 zł. padło na Nr. S. 5210 obl. 16
100.000 zł. S. 3262 obl. 33
50.000 zł. S. 9349 obl. 35
Po 10.000 zł.: S. 22409 obl. 19, S. 21372 obl. 33, S. 16601 obl. 44, S. 5152 obl. 41, S. 1776 obl. 26, S. 3665 obl. 10, S. 19901 obl. 6, S. 2108 obl. 26, S. 14177 obl. 28, S. 9109 obl. 28, S. 1205 obl. 8, S. 16617 obl. 46, S. 26478 — 34, S. 21372 — 33, 22409 — 15.
Z 5.000 Nr. 1 — 13489 21799. 2 — 10390 19031. 4 — 80030, 5 — 615. 7 — 17409. 9 — 20406. 10 — 6851 16425. 11 — 2382 9917 18560. 14 — 3212 10808. 15 — 650. 16 — 15493. 18 — 4375 17546. 19 — 12559. 22 — 22611 23 — 2354 16855. 24 — 4852 5661 22281. 25 — 18053. 30 — 20244. 32 — 4656 20279. 34 — 20849. 35 — 20526. 36 — 10853 12721 16870 22751. 37 — 8339 17542. 39 — 7772. 41 — 12188. 42 — 1184. 6366 43 — 7953. 46 — 8574 17155. 48 — 20900. 49 — 11739 21672.
Po 2.000 zł. Nr. 8 — 7525 10959 17583 19404. 22706 8786 13297 19355 20251 22205.
9 — 199 1496 3274 6177 6530 11787

12484 13048 21742 22499.
12 — 8384 9221 9469 9647 14957
15786 18597 20785 21819 22627
16 — 4255 5473 7019 15558 16886
18 — 4830 5504 6230 8312 10333
20 — 2240 3582 5914 18137 21664
24 — 5965 12055 17677 20954 21124
26 — 2637 4107 966 10212 18207
31 — 999 5211 16636 22522 22807
34 — 1017 5773 8432 10221 17102
36 — 5824 11673 15132 19552 22600
38 — 10004 11933 18791 19742 2244.
46 — 6829 9461 15506 16344 22235.
47 — 1556 7387 8320 8761 11543
12954 16451 18712 20309 30373
49 — 2041 6439 11485 12788 22358
50 — 180 3139 5038 5945 16282
Po 1.000 zł. Nr. 27 — 871 2830 2859 3596 5178 6038 8193 8985 9194 10229 12408 13018 14226 16288 17690
31 — 3225 6360 6794 6907 7710
894 8884 8850 11905 13578 14662
15931 19679 20351 20716
34 — 1048 2012 2035 3797 5895
6029 7540 8146 9007 11096 12298
14812 14791 18693 19360
35 — 2001 4273 4759 5565 6992
11612 12841 12659 14114 14623 13866
18970 19432 21120 22813
43 — 797 2297 4268 4554 4723 6045
6903 8375 11270 12321 15211 11329
16302 18706 21701
Losowanie potrwa 4 dni.

Przed wkroczeniem wojsk węgierskich Krwawe starcia w Użhorodzie

Czesi niszczą mienie krajowe i wywożą nawet piecyki gazowe i kłamki

UŻHOROD 5. 11. W ciągu dnia dzisiejszego dotychczasowa stolica Rusi Podkarpaciej przeżywała szereg dramatycznych momentów.

Bunt w pułku artylerii

We wczesnych godzinach rannych doszło do krwawych starć na terenie koszar jednego z pułków artylerii polowej, gdzie 14 żołnierzy Węgrów odmówiło zwierzchnikom posłuszeństwa. Żołnierze ci zabarykadowali się w jednym z budynków gospodarczych i zagrozili, że każdego kto zbliży się do tego budynku obrzucą granatami ręcznymi.

Ponieważ stwierdzono, że posiadają oni istotnie wielki zapas amunicji i broni, dowódca pułku osobiście udał się z nimi w pertraktacje, oświadczając, że jeśli nie zechcą się poddać, zginą, jeśli zaś poddadzą się, pozostaną w areszcie do chwili wkroczenia wojsk węgierskich do Użhorodu i zostaną wydani tymże wojskom. Żołnierze poddali się, lecz nie wiadomo jaki los spotkał powstańców węgierskich.

Ludność atakuje wojsko

W godzinach południowych tłumy mieszkańców Użhorodu zaatakowały przechodzący ulicą oddział piechoty czeskiej. Obrzuceni kamieniami żołnierze odpowiedzieli kulami karabinów. Ludność jednakże nie cofnęła się, lecz ze zdwojoną energią poczęła obсыпать Czechów kamieniami. Żołnierze rzucili się do ucieczki pozostawiając broń na ulicy. Dopiero dywizjon samochodów pancernych rozproszył tłum.

W kilkudziesięciu wypadkach doszło do ostrych starć między miejscową ludnością a żandarmami, domagającymi się zdejścia chorąg-

wi o barwach węgierskich. W związku z tym władze czeskie wydały zakaz interweniowania żandarmerii w podobnych sprawach.

Czesi wywożą nawet kłamki

UŻHOROD 5. 11. Ewakuacja Użhorodu postępuje w błyskawicznym tempie. Warto przy tym stwierdzić, że Czesi wkładają maksimum starań w to, by z gmachów, które mają objąć Węgry zabrać lub sprzedać wszystko co można. Żołnierze i żandarmi czescy odkręcają piecyki gazowe, kłamki, zdejmują instalacje itp. Czesi poważnie uszkodzili elektrownię użhorodzką, co spowodowało znaczne osłabienie prądu w mieście. Zdemolowano również fabrykę wyrobów tytoniowych w Munkaczu. W wielu prywatnych willach, zamieszkałych dotychczas przez urzędników czeskich, poniszczono szyby, powyłamano drzwi i popsuto wanny i wszelkie instalacje, aby tylko nie oddać ich w ręce węgierskie.

Żydzi robią interesy

Wśród ludności czeskiej panują nastroje paniczne. Czesi nie mając do dyspozycji prawie żadnych środków lokomocji, wyprzedają za bezcen swe ruchomości. Ze względu na olbrzymią podaż a minimalny popyt ceny spadły do minimum. Tak np. wspaniała sypialnia, której cena wynosiła 12 — 15 tysięcy koron została sprzedana za 550 koron, a najlepsze aparaty radiowe wartości 7 — 8 tysięcy koron sprzedawano w Użhorodzie po cenach 150 do 300 koron. W czeskiej dzielnicy Użhorodu, gdzie znajdują się eleganckie wille i domy urzędników i wojskowych czeskich, kręca się liczne grupy żydów, którzy kupują za bezcen wartościowe przedmioty. Jeden z wyższych urzędników pocztowych w Użhorodzie sprzedał paru kupcom z Munkaczewa wspaniałą bibliotekę, zawierającą 4.500 tomów za 500 koron. W bibliotece według słów dawnego właściciela znajdowało się ponad 150 „białych kruków”.

Nic nie zostanie dla Węgier

MUNKACZEW, 5. 11. Ewakuacja Munkaczewa prowadzona jest w bardzo szybkim tempie. Czesi wywożą z miasta wszystko co się da. M. in. chorych wy-

stawiono do domów ze szpitala i wywieziono z niego całe urządzenie łącznie z aparatami i łóżkami. Delegacja Węgrów munkaczewskich zgłosiła się do ministra Rewaja z prośbą o pozostawienie urządzenia szpitala jednego w całej okolicy. Min. Rewaj odpowiedział delegacji, że urządzenie szpitalne potrzebne jest dla Werhowiny, tj. części Rusi pozostałej przy Czechosłowacji.

Przypomnieć należy, że min. Rewaj jest b. komisarzem ludowym w komunistycznym rządzie Bela - Kuny. W roku 1922 był on generalnym sekretarzem komunistycznej partii Rusi Podkarpaciej.

Również ze szpitala w Berehowie wywiezione zostało urządzenie rentgenologiczne. Szpital w Berehowie jest szpitalem krajowym i znajdował się w zarządzie krajowym.

Z munkaczewskiej fabryki tytoniu wywożone jest całe urządzenie i wszystkie zapasy surowca. Ubiegłej nocy wywieziono 60 wagonów, dzisiaj znowu załadowano

dalszych 70 wagonów. Ewakuacja szpitala i fabryki tytoniu odbywa się pod ochroną wojska. Wiadomość o wywożeniu mienia miejskiego i krajowego wywołała w mieście niebywałe wrażenie.

WĘGIEL
WACŁAW DĄBROWSKI
Niemcewicz 32

Proces „wyborczy” adw. Kowalskiego

Obrona zwyciężyła prokuratora w walce o świadków odwodowych

W sobotę toczył się proces prezesa Zarządu Głównego Stronnictwa Narodowego adw. Kazimierza Kowalskiego, oskarżonego o nawoływanie do nie brania udziału w wyborach do Sejmu.

Mała sala Sądu Grodzkiego przy ul. Marszałkowskiej 98 z trudnością mogła pomieścić tłumnie przybyłą publiczność. Ława obrończa przedstawiała naprawdę niezwykły widok, poraz pierwszy spotykany w tej sali — bowiem zasiadło na niej 15-tu adwokatów warszawskich z adw. Dębskim, Rabskim, Sokołowskim, Ogią i Zbigniewem Stypulkowskim na czele.

Rozprawa rozpoczęła się od wniosku adw. obrony Borowskiego, który wnosi o umorzenie sprawy. Wniosek swój adw. Borowski opiera na tym, że oskarżony odczytał tylko uchwałę Stronnictwa Narodowego — uchwałę, która jest publiczną tajemnicą — bowiem wszyscy wiedzą o tym, że S. N. w wyborach do Sejmu udziału nie bierze.

Nie zgadza się z wnioskiem obrony prokurator Dreszer twierdząc, że adw. Kowalski nawoływał do nie brania udziału w głosowaniu i że na tę okoliczność na leży przesłuchać świadków oskarżenia — wywiadowców policyjnych.

Adw. Kijeński odczytuje listę 10-ciu świadków odwodowych, których prosi o wezwanie na roz-

prawę, gdyż tylko ci świadkowie będą mogli umożliwić wydanie sprawiedliwego wyroku — bowiem zeznają oni konkretne fakty, podczas gdy wywiadowcy mają zeznać tylko o swoich wrażeniach.

Obrońca domaga się odroczenia rozprawy dla wezwania i przesłuchania tych świadków. Wniosek ten ponawia jeszcze obrońca kilkakrotnie w czasie procesu i za każdym razem sąd go odrzuca.

Po przesłuchaniu oskarżonego i świadków oskarżenia, przemawiał prokurator i obrońcy. Po replice prokuratora, zabrał raz jeszcze głos adw. Kijeński, który po raz czwarty postawił wniosek o dopuszczenie świadków odwodowych. W tym momencie nastąpił sensacyjny zwrot w procesie, mianowicie sąd, który dotychczas trzykrotnie taki wniosek odrzucał, tym razem wniosek obrońcy uwzględnił i postanowił wezwać świadków przedstawionych przez obrońców. W tym celu sąd o g. 1 m 10 w nocy zarządził odroczenie rozprawy.

W RÓWNEM WOŁ.
można zaprenumerować „ABC”
w Księgarni Im. Ks. Piotra
Skargi
przy ul. 3-go Maja 59.

HALLO-HALLO CORDIAL w Nowej Szacie!

Sala bogato uzupełniona dekoracjami! W programie listopadowym, Wiwette, Bożena Grzybowska, Lili Dorris—Loda Gawicz—Bobby—komik. Orkiestra Rapackiego. — Lokal czynny do 6-jej rano.

RADIO Telefunken, Philips, Marconi, Union, Karson i Waldey, gramofony, płyty, instrumenty muzyczne
poleca **K. RUSZKOWSKI** Marszałkowska 117
firma chreścij. dogodne warunki zamiana

Ofensywa narodowców nad Ebro

Śmierć anarchisty francuskiego Marina

SAN SEBASTIAN 5. 11. Wojska naprzód w szybkim tempie. gen. Franco posuwają się na całym froncie rzeki Ebro pomiędzy del Ebro, Pinello i Camposinas. Pomimo niezwykle zaciętego oporu stawianego przez czerwonych, oddziały narodowe posuwają się

Co 2-gi SZOFER to uczeń PRYLIŃSKIEGO SZKOŁA SAMOCHODOWA WARSZAWA JERUZOLIMSKA 27

Benesza pod sąd!

Posel Osusky żąda dochodzenia a przeciwko sobie i innym dyplomatom

PRAGA, 5. 11. Dziś przybył tu posel czesko - słowacki w Paryżu dr. Osusky. Czeskie dzienniki prawicowe przypisują jego przyjeźdowi przed wszystkim znaczenie wewnętrzne - polityczne. W związku z tym, dzienniki te wskazują na fakt, że posel Osusky przed kil-

ku dniami zażądał surowego dochodzenia przeciwko wszystkim czeskim dyplomatom, zajmującym stanowisko odpowiedzialne, w celu bezspornego ustalenia stopnia winy za ujawnione kardynalne błędy, uprawiane przez Czecho - Słowację w polityce zagranicznej.

Zbliżony do czesko - słowackiego ministerstwa spraw zagranicznych „Praski Vecer” donosi, że dr. Osusky zamierza ponownie wystąpić o wdrożenie postępowania przeciwko sobie samemu oraz wszystkim szczerym dyplomatom czeskim. Dziennik podkreśla fakt, że Osusky był dobrze poinformowany o aktualnych prądach nurtujących politykę francuską i że w tym sensie informował także centralę praską.

W tutejszych kołach politycznych ponowne wysunięcie przez Osusky'ego żądania wdrożenia do

dochodzenia, wywołało wielkie poruszenie.

Koła te zaznaczają, że żądanie Osusky'ego zmierza najwyraźniej do ustalenia winy b. prezydenta Benesza i jego najbliższych współpracowników.

Osoby zbliżone do posła Osusky'ego twierdzą, że od dłuższego czasu nie brano w czeskim MSZ pod uwagę jego raportów ostrzegawczych, dlatego też domaga się on przeprowadzenia śledztwa. Podkreślić należy, że minister spraw zagranicznych Chvalkovsky, obejmując urządowanie, stwierdził wobec przedstawicieli partii koalicyjnych, że w ostatnich dwóch latach w raportach - w których ostrzegał i domagał się zmiany polityki zagranicznej, ale nadaremnie. Chvalkovsky zapowiedział, że przedstawi w odpowiednim czasie w parlamencie odnośne dowody.

Uszczelnienie polskiej Ochrony dewizowej

W poniedziałek dn. 7 b. m. ukaże się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, nowelizujący dekret z dn. 26. 4. 1936 r. o wprowadzeniu reglamentacji dewizowej.

Nowela ta zmierza do skutecznego zapobiegania niepożądanemu gospodarczo transkurtowi zagranicę, zarówno bezpośredniemu jak pośredniemu. M. in. nowela w sposób wyraźny wprowadza zakaz dysponowania wszelkiego rodzaju należnościami zagranicznymi bez zezwolenia komisji dewizowej, kładąc kres obecnym niedostępnym przepisom, które posiadały one w rzeczywistości charakteru klauzury.

Nowela wejdzie w życie z dniem ogłoszenia t. j. w poniedziałek dnia 7 b. m. poczynym w najbliższych dniach spodziewane jest ogłoszenie jednolitego tekstu dekretu dewizowego z dn. 26. 4. 1936 r. z uwzględnieniem dokonanych w nim zmian.

mych sankcje karnych, to zostały one w dekrecie uzupełnione, bądź też bardziej sprecyzowane.

Jak wiadomo, idea przewodnią dekretu dewizowego z kwietnia 1936 r. jest koncentracja wszystkich zagranicznych środków płatniczych dla ogólnych potrzeb gospodarstwa narodowego. W obecnej noweli nie ma przepisów, któreby zmieniały dotychczasowy stan prawny wierzycieli zagranicznych bądź też uszczuplały prawa tych wierzycieli.

Nowela wejdzie w życie z dniem ogłoszenia t. j. w poniedziałek dnia 7 b. m. poczynym w najbliższych dniach spodziewane jest ogłoszenie jednolitego tekstu dekretu dewizowego z dn. 26. 4. 1936 r. z uwzględnieniem dokonanych w nim zmian.

Sztorm na Bałtyku

JASTARNIA, 5. 11. Od dzisiejszego rana utrzymuje się na polskim morzu stan sztormowy, przy porywistym wicherze zachodnim. Impet nawałnicy jest zwłaszcza gwałtowny na odcinku Dębki — Karwia. Woda podchodzi do wydm.

Na półwyspie Helskim natomiast nasilenie sztormowe ma przebieg nie groźny, gdyż wysocka fala przechodzi wzdłuż plaży.

Nawigacja większych statków odbywa się zupełnie normalnie, jedynie kilka mniejszych statków zagranicznych schroniło się do portu rybackiego w Władysławowie — Wielkiej Wsi.

PALTA
KAMIZELKI
PULLOWERY
SZALE
RĘKAWICZKI
POŃCZOCHY
K. CZEKAY
MARSZAŁKOWSKA 92
(Róg Nowogrodzkiej)

Wzrasta liczba ofiar pożaru w Marsylii

MARSYLIA, 5. 11. Liczba ofiar pożaru w Marsylii wzrosła do 47. Dziś spod gruzów „Nouvelles Galeries” wydobyto zwłoki jeszcze

Jeszcze jeden Milioner „Lotu”

RYGA, 5. 7. Lotnik polski Barciszewski, pilotujący samolot komunikacyjny Lotu, który dziś przybył do Rygi w drodze do Helsinck, ukończył w Helsinckach swój pierwszy milion kilometrów w powietrzu. Nowego „milionera powietrznego” rząd fiński udekorował orderem „Białej Róży”. Na

lotniskach w Rydze, Tallinie i Helsinckach, pilotowi Barciszewskiemu składano serdeczne gratulacje. P. Barciszewski znajduje się już 6 lat na służbie Lotu i jest 9-tym z kolei „milionerem powietrznym” polskich linii lotniczych „Lot”.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny)
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m 1. I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40 Kierownictwo biura kasa puchateria 224-50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2 Konto P K O Nr 23-60
Skrzynka Pocztowa 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź: Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10—13, 15—18 Poznań: 17 Grudnia 2 Włocławek: Cyganki 34 135 Kalisz: Rzeźnicza 4 tel. 477 Katowice: ul. Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji z 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z działami Sienkiewicza z 3.30 miesięcznie; za granicą z 4.00 Wyd B (z wremia Książkową) 5.50.
Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach do 6 szpalt) na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobnie do 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. Tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m 1. I piętro Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.